

Sprejetje omenjenega zakona pomenja začetek brezobzirnega boja proti komunizmu na Francoskem.

Katoliška vera na Poljskem. Stanje katoličana v sedanji Poljski je prav težko. Belgijski redemptoristi, ki so se na željo papeža Pija X. pred svetovno vojno naselili na poljskem ozemlju, so po zasedbi Poljske morali odpotovati. Ti pripovedujejo, da katoličani v vzhodnem delu Poljske, ki je pridružena Nemčiji, mnogo trpe.

V zapadnem delu Poljske, ki so ga podjarmili boljševiki, so razmere prav tako žalostne. Prvotno poročilo o umoru starega Lvovskega nadškofa Andreja Šepćkega (vrhovnega cerkvenega poglavarja Rusinov, ki priznavajo rimskega papeža) ni bilo potrjeno. Ujet in ubit ni bil nadškof, marveč njegov brat grof Šepćicki, ki je bil z vso svojo družino umorjen. Boljševiki so se takoj lotili katoliških cerkva, ki so jih onečaščali, in duhovnikov, ki so jih začeli zapirati in pobijati. V tej smeri bi tudi nadaljevali, toda katoliški verniki vseh stanov in slojev so se odločno postavili v bran za cerkve in duhovnike. Tej odločnosti gre hvala, da si rdečkasti mogotci ne upajo zapreti vseh cerkva ali pa jih spremeniti v prostore za svetne zadeve. Ker je duhovnikom odtegnjena vsa plača od strani državne oblasti, jih verniki vzdržujejo s svojimi gnotnimi prispevki. Niso pa mogli verniki preprečiti velikega zla: nekriščanske vzgoje otrok v šoli Boljševiški brezbožniki so se namreč takoj polastili državnih šol ter izgnali iz njih duhovnike, vero in Boga.

Strašno razočaranje med Ukrajinci, kateri so bili pod Poljaki. Med Ukrajinci, kateri so spadali pod Poljsko, je bilo mnogo takih, kateri so hujskali narod na spojitve z Ukrajinco, katera je pripadala sovjetski Rusiji. Gališki Ukrajinci so po vpadu Rusov Poljakom v hrbet v sedanji vojni pozdravljali sovjetsko armado kot odrešiteljico izpod tlačanstva poljskih veleposestnikov. Preprosti ukrajinski narod je bil prepričan, da bodo razdelili sovjetske veleposesti in da bo revna ukrajinska para že vendar enkrat prišel do svoje lastne grude. Ukrajinci so doživeli v najkrajšem času strašno razočaranje. Boljševiki so najprej postrežili vse njihove voditelje, ki so se poprej zavzemali za združitev z Rusijo. Nato so začeli z obsežnimi zaplembami zasebne lastnine. Sovjetska država je zasegla vsa večja poslopja in lepše stavbe po vseh ukrajinskih mestih. Veleposestev niso razdelili, kakor so to pričakovali kmetje, marveč so vzeli kmečkemu ljudstvu tudi tisto zemljo, ki je bila njegova last. Zaradi tega je med kmeti zavladalo veliko nezadovoljstvo, na kar je boljševiška politična

politika začela kmete in razumnost v množicah izganjati v Sibirijo.

Velik zagovornik Nemčije umrl. V starosti 75 let je umrl znani ameriški senator Borah, ki je bil po očetu nemškega, po materi pa irskega pokolenja. V svojem političnem položaju se je zavzemal za Nemce ter Irce in je bil Nemčiji v veliko pomoč, da se je otresla plačevanja vojne odškodnine. Rajni je bil v ameriškem senatu znamenit govornik in je ves svet z napetostjo poslušal, ako je branil in se zavzemal za svoja stališča.

Angleški zunanji minister o ciljih vojne. Angleški zunanji minister lord Halifax je imel zadnjo soboto govor o ciljih sedanje vojne. Glavni cilj, katerega zasleduje Anglija v tej vojni, je zagotovitev svobode malim narodom. Glede miru se bosta začeli Anglija ter Francija razgovarjati šele tedaj, ko ne bo nobena od malih držav ogrožena od Nemčije. Za sedanjo vojno je v polni meri odgovorna Nemčija, ki se je nanjo pripravljala več let. Napar Nemcev bo tokrat strt ob življenjski zvezi Anglije ter Francije.

Narodni svet za Poljsko. V Parizu je bil ustanovljen iz 42 članov narodni svet za Poljsko, ki bo tvoril nekako poljsko narodno predstavništvo. V narodnem svetu so zastopane vse glavne poljske stranke, nadalje so v njem zastopniki vojske, cerkve in gospodarstva.

Judje — nepoboljšljivi. Judje so danes osvrženi daleč po svetu ter preganjani po raznih državah. Pričakovati bi bilo, da bi ta težka usoda, ki jih je zadela, spremenila njihovo sovražno stališče do krščanstva in kristjanov. Toda to se ni zgodilo. Dokaz za to je postopanje judov v Poljski, ki so jo podjarmili boljševiki. Navedimo nekaj dejstev, ki o njih pričajo tisti, kateri so jih doživeli. Ko so nemški vojski odkorakali iz Lvova, so takoj nastale tolpe, ki so jih vodili judje, in te tolpe so napadle samostane ter jih izropale. Po ulicah mesta so judje od veselja besneli, vzklkali Stalinu ter se pripravljali na slovesen sprejem rdečih vojakov. V tem mestu in tudi v drugih krajih so judje boljševike sprejeli s cvetjem v roki in z godbo. Iz zapadne Poljske pred nemškimi vojski pobegli judje so se naselili v vzhodni Galiciji. Pridružili so se boljševikom kot zvesti sodrugi v preganjanju kristjanov. Najvišji vladni komisar v Lvovu je jud, prav tako tudi v drugih večjih krajih. Tudi v tajni policiji, ki zasleduje duhovnike in veri vdane laike, so judje zavzeli najvoljnejša mesta. Dokaz, da je judovstvo nepoboljšljivo.

Kratke tedenske novice

Pol milijona dinarjev v zlatih dukatih je zapustila pred dnevi umrla ciganka Tonka Nikolićeva iz babine grede pri Djakovu, ki je slovela dolga leta kot »najbojša« ženska padarica po Slavoniji.

Jugoslovanski bakanski rekord je dosegel Slavojko Vitunović iz Zagreba, ki je skočil iz višine 4000 m iz letala in je odprl padalo šele 1300 m nad zemljo.

Doseganj največji izvoz premoga v Italijo bo izvozila od oktobra 1. l. do maja letos Jugoslavija, ki bo izvozila 20.000 vagonov in se bo ta izvoz tudi za bodoče nadaljeval.

343 Italijanov, katerih predniki so se naselili pred 60 leti v okoliščini Sarajeva, se je vrnilo nazaj v Italijo, kjer jih bodo naselili na novih ameriških posestvih v Pomeziji.

Italijanski vrhovni obrambni svet se bo sestel v Rimu na 17. zasedanje 8. februarja.

5000 Italijanov, kateri so že tudi sodelovali v španski državljanski vojni, se je prijavilo pri inšpekcijskem posaništvu v Rimu kot prostovoljci za črnsko.

Sladkor na karte bodo dobivali v Italiji od dne 1. februarja in bo prišlo pol kilograma mesečno na osebo.

Bencinski tanki nemških bombnikov znamke Heinkel so tako dobro zavarovani, da jih ne morejo preluknjati navadne kroglice iz strojuice.

Angleži poudarjajo kljub nemškim podmornicam in minam, da je plovlja po morjih precej varna. Od začetka sedanje vojne je potovalo 6000 angleških ladij v oboroženem spremstvu. Od teh so jih potopili Nemci samo 12. Druge torpedirane in potopljene ladje so vozile same in na lastno odgovornost.

Angleški 1485 tonski rušilec »Grenville« se je potopil zadnjo soboto v Severnem morju zaradi mine ali nemškega torpeda. Rušilec je bil najmodernejši iz leta 1935. Posadke je imel 189 moških in častnikov. 108 je bilo rešenih, osem je mrtvih, 72 pa jih pogrešajo.

Tri velike angleške in dve nemški podmornici so bile potopljene v zadnjem času.

12 angleških ladij v skupni tonaži 34.000 ton je bilo potopljenih od nemških podmornic, min ter letal v času od 7. do 13. januarja.

Na Karelijskem bojišču so ujeli Finci tri kitajske komuniste, kateri so se mudili slučajno v Moskvi, a so jih pod pretnjo smrti prisilili k vojakom.

Prvi oddelek ameriških prostovoljcev je došel na Finsko v prvi polovici minulega tedna.

Gospodarji sovjetske Rusije so judje, saj je bilo od 24 voditeljev prvega revolucionarnega gibanja 23 judov. Med 244 revolucionarjev, ki so bili v spremstvu Lenina poslani 1. 1917 v Rusijo, je bilo 170 judov. Danes je v osrednjem odboru ruske komunistične stranke 56 članov, ki so tudi po večini judje. V zadnjih dveh letih je bilo med 17 sovjetskimi veleposlaniki 14 judov.

Vojna stane denarja

Vojne stanje mnogo denarja. Tako je bilo v preteklosti in velja še v povečani meri za današnji čas. Država, ki se spusti v vojno, mora računati, da bo stanje zahtevalo od nje velika denarna bremena. Svetovna vojna je obremenila Nemčijo za 150 milijard mark. Prvi dve leti so Nemci potrosili okoli 50 milijard mark, tretje in četrto leto pa 100 milijard mark. Z davki so dobili samo 20 milijard mark. Vojna posojila so vrgla 90 milijard mark. Danes je denarno gospodarstvo v Nemčiji predrugačeno. Kakor je nedavno povedal sam državni podtajnik v nemškem finančnem ministertvu, upa nemška vlada, da bo s povišanimi davki zdaj bojša izhajala kakor v

Avguſt Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»Dosti, veliko, praviš?« je zašepetal Mikica.
»Veliko, veliko.«
»Ali bo še dobil?«
»Bo! Pojutrišnjem so volitve; če zmagojo novi gospodje, bo dobil ta capin tri sto goldinarjev na roko. Tako je dogovorjeno.«
»Tri sto goldinarjev?« je zazijal Mikica.
»Da, da! Ni šala: trideset glasov. No, ali bodo ti neumni Jelenjčani gledali, ko jim po volitvah pridem z bobnom pred vrata. Ha! Ha! Ha!«
»Ha! Ha! Ha!« se je Mikica po sili nasmejal, čeprav mu ni bilo na smeh. »Ali stara gosposka nič ne dela, ali nimajo kortešev?«
»Imajo! Toda kaki so to ljudje? Vse hočejo z lepo besedo, brez podkupovanja, ampak prazna je najlepša korteška pridiga, če pri tem ne cingljajo kozarci in ne frfotajo bankovci. Kmetov nimajo, to dobro vem; naši kmetje so čebele, ki samo na gotov med sedajo. Stari gospodje imajo samo enega korteša, to ti je mladi fiſkal Andrič, ta ti zna po vražje motati in magati.«

31

»Andrič? Andrič? Pa kaj?« se je nasmejal Mikica.
»Kaj bo eden proti tolikim? Mi se bomo držali, mi Jelenjčani, zato se ne boj! No, povej mi, amice, kako barvo bodo imeli naši volilni listki, da se bomo razpoznali!«
»Na rdečem papirju bodo vsa imena tiskana.«
»A stara gosposka?«
»Ti imajo bel papir. Toda počakaj, res, jaz imam tu dosti rdečih v žepu. Hotel sam jih jutri poslati v Jelenje, pa je tako bolje.«
»Daj, daj, da jih razdelim!«
»Na! Koliko vas je?«
»Trideset.«
»Na jih štirideset, da so ti pri roki, če se kateri pokvari!«
»Dobro, hvala ti! Dobro, da sem prišel.«
»Ampak pazi dobro, da ti kateri ne uide! Držite jih vkup, da vam bel korteš ne odvedejo ljudi, ker veš, da se na naše predmetne kmete ne moreš zanesti!«
»Nič se ne boj, amice, moje oko je ostro, pazil bom ko vrag. Zbogom!«
Mikica je odšel. Zunaj šele si je lahko oddahnil, tu šele je lahko zaškrilpal z zobmi. Resnica torej! Luka ga je zavrzel, Luka ga je ogoljufal, Luka ima vse svoje stotake v malhi in še jih bo dobil, dobil jih bo pojutrišnjem. Luka bo postal bogat kmet, uničeni Martin se bo moral vdati bogatemu beraču, dal mu bo morda celo hčer.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

V najlepši mladeniški dobi je umrl 22 letni Kiklov Franček, doma v Gradišču pri Mariji Snežni. Poln kipečega življenja je šel k vojakom, kjer si je nakopal neozdravljivo bolezen. Bil je miren fant in poslušen sin svojim staršem. Kljub hudemu mrazu so ga na zadnji poti spremljali številni znanci, pevci so se pa poslovili od njega z žalostinko, g. župnik Vrščič pa z ganljivim govorom. Žalujočim staršem in sestram naše iskreno sožalje!

Vzorna cerkvena pevka je umrla dne 10. januarja pri Sv. Trojici v Slov. gorah. Pokojna Katarina Vodeb, rodona od Sv. Jurija ob juž. žel., sestra sedanjega g. organista, je bila skozi 65 let svojega življenja čisto ogledalo naših deklet. Naj v miru počiva!

Dolgoletni naš naročnik umrl pri Sv. Barbari pri Mariboru. Dne 8. januarja 1940 je umrl v Zg. Koreni Mihael Krajnc, po kratki pa hudi bolezni, previden s tolažili svetov. Bil je dolga leta tudi naročnik »Slov. gospodarja«. Na sedmini se je nabralo za novo bogoslovje 100 din.

Smrt mlade matere. Nad vse žalostno so zapeli zvonovi pri S. v Jurju ob ščavnici in so naznanjali vest, da je za vedno zapustila ta minljivi svet mlada, dobra žena, blaga mati, skrbna gospodinja Lojzika Divjakova iz Rožičkovega vrha, ki je bila šele 25 let stara. Pokojnica se je ob koncu svojega življenja prav lepo poslovila od vseh sorodnikov in znancev, posebno

pa od sosedov in je že v naprej napovedala svojo smrt. Da je bila pokojnica med ljudstvom priljubljena, je pričal njen lepi pogreb. Pokojnica je bila zvesta čitateljica »Slov. gospodarja« in naročnica »Kmečke žene«. Bodi blagi ženi ohranjen hvaležen spomin, žalujočemu možu in otrokom pa naše iskreno sožalje!

Smrt v visoki starosti. V št. Ilju pri Velenju je umrl v starosti 89 let in dva meseca Martin Voh. Rajni je bil sorodnik že davno umrlega Jerneja Voha, lavantinskega stolnega kanonika. Svetila mu večna luč!

Smrtna žetev pri Sv. Marjeti niže Ptuja. V torek, 16. januarja, je umrl zadet od kapi Jožef Šegula, preužitkar v Placarovcih. V mlajših letih je bil dober posestnik, zelo skrben gospodar in dolga leta brodar na brodu na Dravi pri Zavrču. Bil je tudi mnogoletni lovski paznik, vendar je bil vključ v svoji službi priljubljen med ljudmi, ker je bil dober mož. Po vojni je z več .isočaki pomagal k nakupu novih zvonov za župno cerkev. Na stara leta je s svojo ženo prebiral »Slov. gospodarja«, katerega mnogo let naročnik je bil, ter delal iz lesa škafe in domače orodje, da si je tako krašil večer življenja, ki mu je začel v 72. letu starosti. Naj mu sveti večna luč!

Bog je poklical k sebi vzorno mater. Iz Prelo pri Konjicah poročajo: Po kratki bolezni je poklical Bog k sebi 59 letno Franciško Krajnc. Bila je vzorna žena svojemu možu in skrbna mati sedmim otrokom. Kako je bila spo-

štovana daleč na okrog, je pričal njen pogreb. Od blizu in daleč so prihiteli, da jo sprejmo na zadnji poti. Pri odprtem grobu se je poslovil od pokjnice g. arhidijakon Tovornik z ganljivimi in v srce segajočimi besedami. Blaga mama, počivaj v miru in uživaj plačilo Vsemogočnega, katerega si si želela! Žalujočemu možu in otrokom naše iskreno sožalje!

Smrt gojenke Dekliškega krožka v Poljčanah. V nedeljo zjutraj je umrla Mlakarjeva Zorka, gojenka Dekliškega krožka. V petek je še bila v šoli, v soboto zvečer je pa že moral g. kaplan k nji na spoved. Pogreb se je vršil v torek dne 16. t. m. ob 10. uri. Nosile so jo dekleta v krojih. Pogreba se je udeležila vsa šola z učiteljstvom ter vsa dekleta Dekliškega krožka v krojih. V imenu šole se je poslovila od rajnice so- učenka Potočnikova in šolski pevski zbor z žalostinkami. Vsem sorodnikom, predvsem staršem naše iskreno sožalje, njej pa naj sveti večna luč!

Posestniški sin umrl v Malih dolah pri Vojniku. Vsemogočni je poklical v večnost v cvetu let Franca Slemenšek, posestniškega sina, ki je po hudi in mučni bolezni v starosti 30 let preminul. Pokojni je bil fant mirnega in blagega značaja. V državni graničarski službi si je nakopal hudo bolezen, da je moral v zagrebško bolnišnico, od koder se je neozdravljen vrnil domov. Prosil je za državno podporo v svojem mučnem položaju, a je ni dobil. Kako je bil pokojni priljubljen pri svojih tovariših in znanih, je pokazal pogreb. Poslovilne besede na domu sta spregovorila njegova prijatelja Terjašek Fr. in Lipovšek Karel. Mladi fantje so v svitu zim-

Spomenik miru na meji med Kanado in Združenimi državami

Finska vojaka čistita kuhinjsko posodo pri zamrznjenem vodnjaku

General Gort, poveljnik angleških čet na Francoskem, s častniki

Japonski cesar Hirohito posluša poročilo na manevrih

Luka, ta Luka se bo vrnil med poštene ljudi in bo postal pošten človek. A on, Mikica? On bo ostal zadnja reva na svetu, njemu, meščanskemu sinu, se bo godilo slabše kot temu pankrtu, temu beraču, temu hudobnežu, zaradi katerega je dvakrat skoval zločin. Ne, ne, ne, ne! Pisar je škripal, vsa kri je plamtela v njegovih žilah, kolena so mu klecala, ustne in roke so drhtele od jeze — ali pri vsem se je smehljaj, tako zadovoljno, tako veselo smehljaj, kakor da mu je padla v krilo največja sreča tega sveta. Počasi, zamišljeno je krenil v krčmo, da se okrepi z žganjem, a ko se je začelo mračiti, ko ga nihče ni videl, se je odpeljal k mlademu odvetniku Andriču.

VII.

Dva dni je minulo od onega nesrečnega požara v Martinovi hiši. Bil je lep veder dan. Sonce je sipalo svoje jasne žarke skozi odprta okna sobe, v kateri je stari Mato Pavlekovič ležal na postelji. Zunaj je na veji gostolel škrlanec; zdaj eden, zdaj drugi vrabec je skočil na okno, nagnil glavico, kakor da bi rad na Mata pogledal, pa je začivkal in odfrfotal. Od daleč so se iz mesta oglašali zvonovi, kakor da angeli pojejo.

Vse je bilo tako prijazno in toplo, da je človeku duša od milote drhtela.

Mato je držal levo roko na prsih, njegovo srce se je odpiralo svetu, kakor se cvet odpira soncu.

Lep je svet, lepo je živeti, mirno, pohlevno živeti, huda je smrt, težko je umreti, za vedno zapreti oči, za vedno prekrižati hladne roke.

Mato je bil že na robu groba; le malo, pa bi ga bila pobrala smrt. Kako je srečen, da se je rešil, da ga je rešil sin, da lahko gleda, čuje, občuti!

Iznenada se mu je oko zmračilo, ko je pogledal na okno. V jasni podobi sveta je zagledal nekaj, kar je to lepo podobo kazilo. Na Martinovi strani je stršalo v zrak suho, črno vejevje ožganega drevja. To je Matu zasenčilo dušo. To vejevje tam je bilo znamenje žalosti in smrti. Ah, tudi on je imel na svojem zdravem telesu suho vejo, njegova desnica je bila trda, mrtva.

Ta hip se je ustavil voz. Bolnik je zardel in obrnil oči proti durim. Vtem je vstopil mlad duhovnik z Androm. Mato se je malo nasmehnil.

»Hvaljen Jezus!« ga je pozdravil duhovnik.

»Na vekomaj!« je odzdravil Mato.

»Kako je, kum Mato?«

»Hvala, boljše, prečastiti.«

»Vaš sin je prišel pome. Rekel je, da me kličete. No, tu sem. Kaj bi radi, kum?«

»Bilo mi je hudo, zelo hudo, gospod. Duša mi je bila že na jeziku. Moj dobri sin me je rešil smrti, šel je po doktorja pa sem mu rekel: Andro, ko si pripeljal doktorja, pripelji mi tudi duhovnika! Hudo me je pri-

svetovni vojni. Davki, ki so l. 1933. znašali v Nemčiji sedem milijard mark, bodo v novem proračunskem letu znašali že 24 milijard računajo, da bo Nemčija lahko kos nalogi, ki jo je zastavila.

»Večne državni sporazumi

Neki romunski zgodovinar je dognal, da je bilo vsega skupaj sklenjenih 8000 državnih sporazumov, ki naj bi po besedilu držali za večno. Vendar je povprečno ta večnost trajala samo — dve leti!

Miš v kožuhu

Znano je, da razmerje med malo miško in človeškim spolem ni baš najboljša. Jako zanimiv do- nesek k temu poglavju prirodoznanja nam nujna razprava, ki je bila ne-

skega sonca ponesli njegovo truplo gori proti Cresnjicam. Po sv. maši zadušnici je g. župnik Hlastec opravil mrtvaške molitve. Pevski zbor mu je zapel pesem v slovo. Zadnji govor je imel Ciril Kroflič. Dobri Poglavecovi rodbni sožalje! Ljubljen, kar se je videlo posebno na njegovem pogrebu, katerega se je udeležilo lepo število ljudi. Naj počiva v miru, a domačim izrekamo svoje sožalje!

Smrt v visoki starosti. Prejšnji teden je po kratki boleznj spreviden s svetimi zakramenti v visoki starosti 85 let mirno v Gospodu zaspal posestnik Zver Štefan iz Nedlice. Pokojnik je bil dolga leta župan bivše samupravne občine Nedlice, zato je bil med ljudmi zelo pri-

Kap zadela kmeta v Turnišču. Dne 11. januarja je nenadoma umrl zadet od srčne kapi Jakša Franc, posestnik v Turnišču. Naj počiva v miru, a preostalim naše sožalje!

Vzoren narodnjak umrl v visoki starosti v Podčetrniku. Matevža Pajka ni več med nami, preselil se je v večnost dne 16. januarja zjutraj. Bival je v svoji hiši v Imenem 9 in dosegel starost 84 let. V njem smo izgubili vzor kristjana in narodnjaka. Vera mu je bila vodnica v vsem njegovem življenju. Ljubil je molitev doma in v cerkvi, prejemal rad sv. zakramente. k službi božji je redno hodil navzlic visoki starosti, besedo božjo je s spoštovanjem in vnemo poslušal. Vere ni izgubil, akoravno je potoval daleč po svetu, in tudi ne svoje narodne zavesti. S ponosom se je spominjal nekdanjih borb, ki se jih je udeleževal v frontih g. dr. Korošca v lju-

bezni za svoj narod in v vnemi za njega dobrobit. V njegovo hišo so smeli prihajati le časniki odločno verskega in zavedno narodnega duha. Bil je dober sosed, pravičen do vsakega, potrpežljiv do primerne meje in vedno skromen in ponižen. Še pri zadnjih volitvah so mu pomazali hišo radi odločnega njegovega nastopa za slovensko stvar. Bil je vzoren značaj, kakršnih je malo najti. Zato je bil spoštovan in ljubljen daleč naokoli. Navzlic mrazu so ga spremili na njegovi zadnji poti prijatelji od blizu in daleč in se s potrjim srcem poslavljal od njega. Velikemu prijatelju duhovnikov je spregovoril v slovo domači g. župnik, njemu, ki je bil dolga leta cerkveni ključar, so zapeli zadnjič v pozdrav cerkveni pevci na domu in ob grobu. Najteže so se od njega poslovili žena in dve hčerki, ki jim je bil tako vzoren in

ljubeč ter skrben družinski oče. Bodi mu Bog plačnik za premnoga dobra dela! Družini Pajkovi naše iskreno sožalje!

Skrben gospodar in nad 50 let naročnik našega lista umrl. V št. Vidu na Planini je umrl skrben gospodar in oče Franc Kolman, ki je bil nad 50 let naročnik »Slov. gospodarja«. Poroden je bil 48 let z Antonijo, roj. Zakošek, ki je sestra g. Zakoška, župnika v Venčesu pri Slov. Bistrici. V zakonu se mu je rodilo 16 otrok, 2 v njih še deset, najstarejši med njimi je g. kaplan v Rušah. Bil je katoliški mož in dober oče. Imel je lep pogreb. Spremljali so ga trije gg. duhovniki in dva gg. bogoslovca. Naj v miru počiva! Domači pevci so mu lepo zapeli na domu in ob grobu. Vsem najlepša hvala! — Žalujemo naše iskreno sožalje!

Dopisi

Kozjak

Remšnik. Stara pratika kaže dva sejma na Remšniku, zdaj pa dobi še dva zraven, tako se sliši. Avtomobilska cesta na Remšnik pa je še taka, da nobeden ne pride. Lani je bil neki vinski trgovec, zato se bodo sejmi zaenkrat vršili niže dol proti Marenbergu, to bo pa tem bolj prav, ko bodo lahko vso živino iz svojih remšniških

hob na sejem postavili, svoje bogate zaloge blaga pa pripeljali, potem bo sejem večji kakor kak perzijski bazar! Žajfe ni, luga tudi ne, ko ni bukovih drv, potem se pa perilo zapere in postane žuto, to bo pa pobožnim spet prav, ko žuto perilo in bele duše pasajo skup, to je cerkvena barva! Eno v drugo in gospodarstvo bo v redu!

Angleška princesa Marija kot sestra Rdečega križa v londonski bolnišnici

Nemški vojak z ročnimi granatami pazi v strelnem jarku na gibanje nasprotnika

Finski vojak na straži pred svojim domom, katerega je porušila sovjetska letalska bomba

Podmornica je torpedirala parnik. Mornarji in potniki so se zatekli v rešilni čoln

davno v Londonu. Pri tem pa niso razpravljali o živi, marveč o mrtvi miški, ki je, ko je bila še živa, po kakem nesrečnem slučaju zašla v podlogo kožuha in se je ondi zadušila. — Vprava ta kožuha pa je zadnjo zimo kupila Miss Alice Thistle v neki londonski trgovini. Čez nekaj tednov je morala priznati, da njen dragoceni kožuh strahovito smrdi po gnilih. Nihče ni mogel pojasniti, odkod bi izvirala ta neznanski smrad po mrhovini, dokler ni neki strokovnjak vzel kožuh v roke in je izza podloge iztrebil že vso gnilo miš. Miss Thistle je dobila hud živčni pretres, ker ji je misel na to, da je več časa z mrtvo miško na sebi hodila okoli, vznemirila najhujšo domišljijo. Morala je iti za več tednov v zdravilišče

jelo; mislil sem, da je že kraj. To trešči v človeka kakor strela. Za hip živ, za hip mrtev. Zdaj sem, hvala bodi Bogu, še pri zadnjih vratih ušel smrti, toda star sem in če me drugič prime, bo tudi doktor prepozno prišel. Zato sem vas klical, gospod. Rad bi se z Bogom spravil, ker mislim, da je prišla name kazen božja.

»Prav ste si namislili, kum Mato. Človeško življenje je v božjih rokah in nihče ne ve, kdaj pride zadnja ura.«

»Hvala vam,« je prikimal Mato.

Duhovnik se je obrnil k Andriju, ki je stal pri nogah postelje, nakar je mladenič odšel. Mato je ostal sam z duhovnikom. In povedal je služabniku božjemu vse, kar mu je bilo na srcu. Kaplan je mirno poslušal dolgo spoved in, ko je opravil sveti obred, je rekel:

»Dragi kum, skesali ste se pred Bogom, ponižali ste srce svoje, odkrili ste mi vse, kar je zapisano v vaši duši. Prav je tako, Bog vam bo odpustil, kakor vam jaz v njegovem imenu odpuščam. Toda poslušajte še eno besedo! Ne govorim vam zdaj kot duhovnik, ampak kot prijatelj, ki mu je pri srcu vsak človek, dober ali hudoben. Bog je večna ljubezen, njegova ljubezen je ustvarila svet, ustvarila nas, njegove otroke, iz te ljubezni je Božji sin dal svoje življenje na križu za nas grešnike. Vsemu svetu je največji zakon ljubezen, edino ljubezen je porok za pravico, za mir, za red. Zato nam tudi zapoveduje sveta postava: Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa

kakor samega sebe! Ta bližnji pa ni le oče, mati, brat, žena in otroci, ampak vsak človek na svetu. Vsakogar moramo ljubiti, vsakomur moramo odpustiti; če pa nas premaga huda kri, jo mora pamet zopet umiriti. Kaj bi bilo z nami ljudmi, če bi šli kakor zverine drug na drugega, če bi vsakdo vsakomur hudo želel in škodoval? Ljudje bi se med seboj poklali, človek bi bil zver, ne bi bilo reda ne zakona, ne pravice, ne sreče, ne blagoslova, ta zemlja pa bi bila žalostna puščava, kjer ne bi vladal plug, brana, kosa in srp, ampak nož, strup, puška in gorjača. Da, kum, vi ste grešili proti temu zakonu ljubezni, s hudobijo ste se spravili nad soseda, ki ga vse pozna kot poštenjaka. Sprli ste se z njim — pa zakaj? Za brazdo zemlje, za ničvredno drevo, kakršnih imate dosti v svojem vrtu. Ali ste pomislili pri tem na one zadnje brazde, v katere se seje mrtvo truplo, ali ste pomislili na ono zadnjo pravdo, v kateri je sodnik sam Bog? Ali niste pomislili, da je prijateljstvo in dobro sosedstvo lepše drevo od ničvredne, črvice slive, ker prijateljstvo in dobra sosesčina nosita zlate sadove do desetega kolena, sovraštvo pa je strup, ki nam kuži kri, pamet in poštenje. Vidite, naše življenje je kratko, ali je vredno, da si ta kratki čas sami zastrupljamo? Bog je dal našemu narodu zdrave roke in bistro pamet; ko bi živeli in delali pošteno, bi se lahko postavljali pred vsem svetom. Tako pa se vdajate strastem, norite, tratite čas, pozabljate na delo,

Dravsko polje

Sv. Martin pri Vurbergu. Na sedmimi za pokojnim brancem Koser, posest iz Zaverske vasi, so zbirali počastili njegov spomin z zbirke za novo bogoslovnico v Mariboru 152 din. Darovalci iskrena hvala!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. O zimi, ki nas stisna, smo zanimali pisali. Vse, koliko stopinj pod mero je bilo najraje pri nas? Ravno 24! — Naš ljubli »Slov. gospodar« je o praznikih postal hlaši prijatelj ogromne večine vseh hiš v fari. Samo v Apatah ga je nanovo naročilo 56 družin!

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Po vsej Sloveniji je znano, da naša metropola spada med eno najdražjih mest v Sloveniji, zato je bilo upravičeno pričakovanje, da bo tukajšnja uslužbenstva v tovarnah, da so zahtevali zvišanje svojih prejemkov. Njih trud pa ni bil brezuspelen, ker so tovarne Benko, Sitar in Cvetič zvišale plače svojih uslužbencev, in sicer tovarna Benko za 15–30 %, a ostali dve za 10 %. — Pretelil teden 16. t. m. se je poslovil od tukajšnjega okrajnega načelnika ter odšel na novo službeno mesto v Cernomelj pol. upr. pristav g. Zebavec Franc; na njegovo mesto je prišel pol. upr. pripravnik g. Vetrovec Vencaslav, ki je doslej služboval v Beogradu in v Ljubljani. Želimo mu, da bi se pri nas prav dobro počutil!

Murska Sobota. V nedeljo, 14. januarja, je bila v Soboti ustanovni občni zbor osrednje kmetijske zadruge za Prekmurje. Udeležba je bila zelo velika. Ta zadruga nam je bila že zdavnaj potrebna, pa smo veseli, da je vsaj zdaj ustanovljena. Če bi že prej imeli to zadrugo, bi bili milijoni ostali v Prekmurju med našim ljudstvom. Saj nam je znano, da so samo v zadnji sezoni prekupčevalci jabolk zaslužili 150 milijonov dinarjev. Še huje je pri živini in drugem blagu. Največ zaslug ima, da je prišla zadruga do življenja akademik Titan iz Kroga in šef borze dela v Soboti g. Kerec. Za predsednika zadruge je bil izvoljen Kerec Franc, šef borze dela, za podpredsednika g. Vojkovič Jožef, župnik v Soboti. V odboru je tudi akademik Titan in naša dekana. Nekateri prijatelji našega ljudstva so se postavili seveda tudi proti tej zadruzi in še zdaj rovarijo. Bodite mirni, ker bomo drugače začeli sumiti, da ste podkupljeni od tistih, ki so do sedaj naš narod izemali. Želimo zadrugi obilo uspehov. — Združeni trgovci v Murski Soboti si je nadejalo lepo nalogo, da bo o božiču obdarovalo siromašne otroke v naših obmejnih šolah. Akcija je nad vse lepo uspela. Bilo je razdeljenega blaga v vrednosti okrog 11.000 din. Združenje je samo prispevalo iz lastnih sredstev 5000 din, ostalo so prispevali trgovci v našem soseskem srezu, največ seveda iz Sobote same. Nekateri so res lepe svote darovali. Vse obsojbe so pa vredni nekateri trgovci »milijonarji«, ki so prispevali le par dinarjev. Tem trgovcem je dalo bogastvo naše siromašno ljudstvo in zdaj vidimo, kako oni vračajo našim siromašnim otrokom ta denar. Naše ljudstvo mora že enkrat

postati zavedno in prezirati take trgovce. O nekaterih teh trgovcih pravijo, da imajo celo do 30 milijonov gotovine in če tak trgovec da 20 dinarjev za siromaške v srezu, je po našem mnenju le norčevanje. Je vseeno, če so ti trgovci ždi ali ne. Daje se ognimo takih trgovin. — V sredo, 17. januarja, je bilo zborovanje JRZ za soseski okraj v Prosvetni dvorani. Poročali so nam gg. Snej, bivši minister, Marko Kranjc, aspiant JRZ in Bajtec, bivši poslanec za naš okraj in predsednik JRZ za naš srez. Ljudi je bilo dosti in so bili z zborovanjem nad vse zadovoljni.

Cankova. Pred nedavnim je bilo kolavdirano poslopje tukajšnje osnovne šole, ko jo je zgradil gradbenik gosp. Sraka iz Murske Sobotice in ki bo v ponos vsej obmejni okolici. — Ker je naša fara razpisana, zato upamo, da kmalu dobimo novega župnika.

Turnišče. Ker tudi pri nas nameravamo ustanoviti krajevno kmečko zvezo, zato je kmečka zveza prejšnji teden, 10. t. m., v okviru krajevnih kmečkih zvez v lendavskem okraju priredila predavanja, katerih se je k ljubim hudemu mrazu udeležilo lepo število naših posestnikov, ki so predavanja prav pazljivo poslušali. Med predavatelji je bil tudi zastopnik kmečke zveze gosp. profesor Jože Potokar iz Murske Sobotice, ki nam je poleg drugih natančneje obrazložil pomen organizacije kmeta v svoji kmečki zvezi ter nas je v spodbudnem in vnesnem govoru navajal k vztrajnemu delu, ki ne bo le v korist posamezniku, temveč skupnosti in s tem vsemu narodnemu gospodarstvu. Kajti naša moč je le v složni skupnosti! Želeli bi, da bi se silna predavanja večkrat ponavljala, ker se iz njih mnogo naučimo. — V četrtek, 11. t. m., nas je zapustil Klepec Jožef ml., trgovec z mešanim blagom in usnjem ter je odšel v Dol. Lendavo, kjer je v dosednji trgovini Blau in Bartoš odprl na novo trgovino, a na njegovo mesto je prišel k nam njegov brat g. Julek.

Dol. Lendava. Danes teden smo na tem mestu poročali, da je malo čudno, da je naša ena izmed največjih far v Prekmurju že dalj časa brez organista. Sedaj pa že lahko pišemo, da smo ga dobili v osebi g. Lutar Stefana, ki je doslej služboval v Črensovcih. — Za višjega prometnika je k nam premeščen iz Varaždina gosp. Jožef Slavkovec.

Slovenske gorice

Sv. Marjeta ob Posnici. Na sedmimi po pokojnem Karlu Zugman je nabral upokojeni šolski upravitelj Mirko Vauda za novo bogoslovnico v Mariboru 100 din. Blagim darovalcem iskren Bog plačaj!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Ker se je po vseh Slovenskih goricah začelo izpopolnjevanje naših sadovnjakov in vinogradov, smo se tudi mi potrudili k izboljšanju našega sadjarstva. Hvala Bogu nam to ne dela nikakršnih ovir, ker imamo v svoji sredi moči, ki se mnogo trudi in si prizadeva dvigniti naša sadjarstva. Začeli smo se ravnanj po njegovih poučnih predavanjih, največ pa po njegovih zgledih. Saj to nam priča nje-

gov krasno zasajeni in obdelani sadovnjaki, kateri je že mnogokratnega mimo idečega ustavil in spravil v presenečenje. Po petletnem delovanju v naši župniji nam je naš Joško Klipčič nabavil mnogo mladih dreves najboljših sort, katere je sam izbral in smo mu za to iz srca hvaležni, ker bujno rastejo. In pa tudi lepo urejeno skladišče za shranjevanje namiznega sadja pod skednjem. Ker ni mogoče omeniti vseh njegovih zaslug in trudopolnega dela, se držimo pregovora, ki pravi: Besede mičejo, zgledi vlečejo.

Halozce

Sv. Barbara v Halozah. Tukajšnja klet g. Kučera iz Spuhlje, katero je imela v najemu »Vinarska zadruga«, je dobila novega lastnika iz Kranja, ki namerava tukaj imeti založno klet za svojo vinsko trgovino. »Vinarska zadruga« je že odpeljala vse vino v lastno zadrugo klet v Ptuj, kjer ima ogromne sode. Tako imamo že sedaj tri založne kleti. Upamo, da bo četrta, ki je v Ptuj, dobro napredovala, da bi lahko v bodoče zadovoljevala željam vseh zadruginih članov; od katerih naj jemlje vsaj vsinski pridelek, kar ji doslej še ni bilo mogoče, ker je pač vsak začel težek. Nadejamo se pa tudi od novega lastnika kleti na Korošem, da bo imel vsaj toliko smisla za svoj ugled in ugled svojega vina, da bo kupoval samo naša haloška vina, s katerimi se hrvaška ne morejo meriti. Vinogradniki pa izražajo željo, da naj se vpiše na kontrolni list tudi kakovost vina po alkoholnih odstotkih in da mora vino tudi pri točenju imeti isto kvaliteto, ne pa da človek zahteva kje na Gorenjskem haložana, ga plača po 20 din litra, dobi pa šmarnico, katere v Halozah niti nimamo, povrh pa ta še glava boli. Kakršno vino kupce kupi, tako mora točiti! To je glas vinogradnikov iz Haloz.

Paradiž pri Sv. Barbari v Halozah. Tukaj vladala huda zima. Ponekod so po hribih veliki zameti, da ne more človek nikamor in daleč ne v šolo. Napravimo si tri sosed do sosed. Petroleja ni in tudi sveč ni več dobiti. Karbid se sicer dobi, pa nimamo takih svetilk, ki bi bile varne, da jih plin ne raznese. Tisti, ki imajo usodo razsvetljave v rokah, bi bili morali priskrbeti nadomestilo, aljo so že zanemarili nabavo petroleja. Razni obrtniki, kakor čevljarji, krojači, ne morejo delati brez luči, dan pa je prekratak. Iz tega je razvidno, kako nujno je potrebno, da že enkrat tudi v Halozce dobimo električno luč. Povsod jo že imajo, samo za Halozce se predolgo odlaga z elektrifikacijo. Kako je hudo v hišah brez luči, posebno če je v hiši bolnik in majhna deca! Sramotno je za sedanji moderni čas, da si moramo svetilki s starinskimi svetilkami na olje, kakor v davnih časih, in ki spadajo že davno v muzej. Človek ne more pri taki luči, ki trepeče in se kadi, ne brati ne pisati in še zrak v sobi kvari. Banovina mora letos v proračun postaviti vsoto za preskrbo Haloz z elektriko in vsi bomo s tem zadovoljni, ne pa samo po Kranjskem.

Ali si že obnovil naročnino?

prepirate se tujcem v korist, vsak vas po svoji mili volji suče in obrača, kréma vam je cerkev, kletav vam je molitev, vaša vas pa ni čebelnjak, kjer bi marljivo in skopno gospodarili kakor čebele, ampak je krtnjak.

»Res je, res!« je vzdihnil kmet.

»Vi ste sosedu prav tedaj, ko ga je nesreča zadel, nakopali pravdo. Ali ste imeli kaj od tega? Njemu ste škodovali, sebi niste koristili. Vi ste prisegli s svojo desnico, da med vami in njim ne bo več prijateljstva — prisegli ste na greh in gjejte, posušila se vam je desnica, to je kazen božja, ker se niste ravnali po zapovedi, ki nas uči ljubezen. Vi ste odtrgali srce svojega poštenega sina od pridnega dekleta, ker je Martinova hči. Da, Bog je zapovedal, da je starše treba poslušati, toda starši morajo biti taki, da jih bodo otroci po pravici mogli poslušati. Hudo ste grešili, Mato, toda odpuščeno vam bo, če se pokasate, če popravite, kar ste hudega storili, če iz svoje duše iztebite zlobo, zavist in mržnjo, če boste v svojem srcu hranili mir in ljubezen. Tedaj, Mato, bo zrastle blagoslov tudi pod vašo mrtvo roko.«

»Lepo ste rekli, gospod,« je odgovoril kmet in vzdihnil. »Resnico ste povedali. Hudo me peče vest. Bil sem neumen, Bog mi odpusti grehe! Ni mi prišlo to iz hudobije, hudoben nisem in po pravici nikomur na svetu ne želim nič hudega. Ali včasih človeku zmešajo glavo. Ta prekleti potopuh, ta pivar, Bog mi odpusti, se mi je usedel

na dušo kakor konjska muha pa je hujskal in šušil, dokler se nisem dal premamiti. In zakaj? Prav ste povedali: zaradi piškave ničredne slivo, strela jo skrešil! Pa veste, kri je ogejal; iz lakre postane plamen pa gre dalje in dalje, šlo bi do puške in sekire, ko bi ne bilo pametnih ljudi, ki nam kolosa v glavi popravljajo. Pa mi je prav, sam sem si kako nadrožil, moral sem jo pojesti, oni lump fiškalski, tisti Bradič, pa se smeji. Ničesar nisem dobil, včeraj pa mi je po sodišču poslal debel račun. Martin mora plačati, ker je pravdo izgubil, jaz moram plačati, ker sem pravdo dobil, in ne jaz ne Martin nimava od vsega tega nič kakor zamero, povrh sva še otrokoma žalost prizadela. Kar ste mi vi zdaj rekli, to mi je ponoči srce reklo. Čudne misli so mi prišle, ko so drugi spali: o vsem, kar se je z menoj zgodilo, kako bi že lahko v črnem grobu ležal, ko bi me moj sin ne bil rešil. Dober je moj Andrija. Bog mu daj srečo! Ko sem ga zaradi Martinovega dekleta zadel v srce, je od žalosti šel zdoma, da bi si poiskal službo, toda srce za očeta ga je prignalo — in o pravem času. Vse to mi je reklo nočoj srce in nisem se mogel ubraniti žalihi misli. Tudi Martina sem se spomnil in svojega velikega greha, zaradi katerega mi je Bog vzel desno roko. Prav mi je, naj se zgodi božja volja! Hvala Bogu, da sem ostal živ in da morem popraviti, kar sem pokvaril.«

in je od krznarja zahteval sto funtov odškodnina in da mora vzeti konja nazaj in ga ji plačati. — Sodisce pa to mišje dramo ni smatralo tako resno in je obsodilo krznarja le na 3 funt kazni.

Nenavaden kuhar

Kuharji se morajo občajna pokoriti volji svojih gospodarjev. Največji kitajski kuhar Huang Cing-Lin, ki je nedavno umrl v 64. letu starosti, pa je delal obratno. Kuhar je samo za takšne goste, ki so se zadovoljevali z njegovim jedilnikom. Za svoje pojedine je sam dobel uro. Steno in vrstni jedilnik, na koncu pa ceno. Oboda, ki ga je pripravljala, so se smele udeležiti samo osebe, ki so mu bile po všeči.

(Dalje sledi)